

KOMISJA
EUROPEJSKA

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII
DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I
POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

Bruksela, dnia 3.6.2019 r.
JOIN(2019) 11 final

WSPÓLNE SPRAWOZDANIE DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

na temat realizacji planu działania na rzecz mobilności wojskowej

I. WPROWADZENIE

1. Poprawa mobilności wojskowej, którą rozpoczęto w dniu 10 listopada 2017 r., jest kluczową inicjatywą UE¹. Przyczyni się do stworzenia Europejskiej Unii Obrony, do czego wezwał przewodniczący Jean-Claude Juncker w orędziu o stanie Unii z 2017 r.² Służy również osiągnięciu założonego poziomu ambicji w zakresie bezpieczeństwa i obrony, uzgodnionego na posiedzeniu Rady w dniu 14 listopada 2016 r.³, w następstwie przedstawienia globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE⁴. Mobilność wojskowa jest wdrażana przy zachowaniu spójności ze stałą współpracą strukturalną, między innymi na poziomie projektu, a także z konkretnymi środkami przedsięwziętymi przez państwa członkowskie UE w dniu 25 czerwca 2018 r.⁵ Ponadto jest kluczowym priorytetem współpracy między UE a NATO w ramach wdrażania wspólnych deklaracji⁶ oraz zorganizowanego dialogu na temat mobilności wojskowej na szczeblu personelu.
2. Inicjatywa ta wykorzystuje cywilno-wojskowe efekty synergii w celu zwiększenia mobilności wojskowych kadr, materiałów i sprzętu na potrzeby rutynowych działań oraz w czasie kryzysów i konfliktów, na terenie UE i poza jej granicami, z wykorzystaniem wszystkich rodzajów transportu i we wszystkich strategicznych kierunkach. Dzięki niej państwa członkowskie UE będą mogły działać szybciej i skuteczniej w kontekście wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz w ramach działań krajowych i międzynarodowych.
3. W dniu 28 marca 2018 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisja przedstawili Plan działania na rzecz mobilności wojskowej (plan działania)⁷. W czerwcu 2018 r. Rada z zadowoleniem przyjęła plan działania i wezwała do jego szybkiego wdrożenia w ramach ścisłej współpracy wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron⁸. Ponadto w dniu 19 listopada 2018 r. Rada z zadowoleniem odnotowała postępy i przedstawiła dalsze wytyczne dotyczące kolejnych działań⁹. Rada Sterująca Europejskiej Agencji Obrony, w dniu 13 maja 2019 r., z zadowoleniem przyjęła pierwsze sprawozdanie roczne Agencji dotyczące mobilności wojskowej, które ma charakter dodatkowy i uzupełniający względem niniejszego sprawozdania z postępów.
4. W planie działania określono konkretne kroki i ramy czasowe, kładąc nacisk na unijną wartość dodaną we wspieraniu i ułatwianiu wysiłków państw członkowskich UE na rzecz

---

¹ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady: Poprawa mobilności wojskowej w Unii Europejskiej {JOIN(2017) 41 final}.

² Przewodniczący Jean-Claude Juncker, Orędzie o stanie Unii w 2017 r., 13 września 2017 r., http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_en.htm

³ Konkluzje Rady w sprawie realizacji globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, 14 listopada 2016 r., <https://www.consilium.europa.eu/media/22459/eugs-conclusions-st14149en16.pdf>

⁴ „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, czerwiec 2016 r., http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁵ Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE, 25 czerwca 2018 r., pkt 18, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10246-2018-INIT/pl/pdf>

⁶ Wspólna deklaracja w sprawie współpracy między UE a NATO złożona przez Przewodniczącą Rady Europejskiej, Przewodniczącą Komisji Europejskiej i Sekretarza Generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, https://www.consilium.europa.eu/media/36096/nato_eu_final_eng.pdf

⁷ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący Planu działania na rzecz mobilności wojskowej {JOIN(2018)05 final}, s. 10.

⁸ Posiedzenie Rady Europejskiej (28 czerwca 2018 r.) – konkluzje z dnia 28 czerwca 2018 r., <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁹ Konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa i obrony w kontekście globalnej strategii UE (13978/18), 19 listopada 2018 r., <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13978-2018-INIT/pl/pdf>

poprawy mobilności wojskowej. Wkład Unii może w szczególności polegać na rozpoznaniu cywilno-wojskowych efektów synergii oraz wykorzystaniu istniejących polityk i instrumentów w trzech głównych obszarach: w zakresie infrastruktury transportowej, w kwestiach regulacyjnych i proceduralnych oraz w ramach innych zagadnień przekrojowych. Poczyniono znaczne postępy we wdrażaniu planu działania, dzięki ścisłej i stałej współpracy służb Komisji, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, w tym Sztabu Wojskowego Unii Europejskiej, Europejskiej Agencji Obrony oraz dzięki pełnemu zaangażowaniu państw członkowskich UE w ramach podejścia obejmującego całą administrację rządową, przy jednoczesnym poszanowaniu ich suwerenności i procesów decyzyjnych.

5. Jak wynika z planu działania, pierwsze sprawozdanie z postępów w jego realizacji musi zostać przedłożone do lata 2019 r.¹⁰ W niniejszym sprawozdaniu opisano dotychczasowe znaczące i wymierne postępy oraz przyszłe działania.

II. WYMOGI WOJSKOWE W ZAKRESIE MOBILNOŚCI WOJSKOWEJ W UE I POZA JEJ GRANICAMI

A. Określenie wymogów wojskowych

6. Wdrażanie planu działania rozpoczęto od określenia wymogów wojskowych w zakresie mobilności wojskowej w UE i poza jej granicami (wymogi wojskowe). Wymogi wojskowe zostały opracowane przez Sztab Wojskowy Unii Europejskiej w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi UE, służbami Komisji oraz właściwymi agencjami i organami Unii, w tym Europejską Agencją Obrony, oraz, w stosownych przypadkach, po konsultacji z NATO oraz innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Ponadto, w ramach podejścia obejmującego całą administrację rządową, do udziału w tym procesie Rada zaprosiła nie tylko ministerstwa obrony, ale też odpowiednie właściwe organy krajowe.
7. Wymogi wojskowe zostały uzgodnione przez Komitet Wojskowy Unii Europejskiej, a następnie zatwierdzone przez Radę: część główna na wysokim szczeblu w dniu 25 czerwca 2018 r., natomiast załączniki w dniu 19 listopada 2018 r. Wymogi wojskowe zostały następnie skonsolidowane w dniu 28 listopada 2018 r.¹¹
8. Wymogi wojskowe mają na celu usprawnienie przemieszczania sił zbrojnych (personelu, materiałów i zasobów) w UE i poza jej granicami. Jest to strategiczny i operacyjny czynnik umożliwiający działania wojskowe, wspierający strategiczną autonomię UE i ułatwiający rozmieszczanie, przenoszenie i utrzymywanie sił państw członkowskich UE celem osiągnięcia poziomu ambicji UE, w odpowiednich częściach, oraz realizacji krajowych wymogów państw członkowskich UE.
9. Wymogi wojskowe zapewniają niezbędne zasady i kluczowe aspekty przemieszczania wojsk oraz kompleksowo uwzględniają wszystkie jego czynniki. Obejmują kilka głównych obszarów: wsparcie w zakresie planowania i realizacji, infrastrukturę transportową, aspekty prawne i regulacyjne, dostęp do zasobów i wsparcia związanych z transportem, koordynację

---

¹⁰ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący Planu działania na rzecz mobilności wojskowej {JOIN(2018)05 final}, s. 10.

¹¹ Wymagania wojskowe w zakresie mobilności wojskowej w ramach UE i poza nią (ST 14770/18), 28 listopada 2018 r.

i wymianę informacji, bezpieczeństwo, szkolenia i aspekty środowiskowe. Zasadniczą część dokumentu stanowi określenie geograficznego zakresu wszystkich elementów infrastruktury transportowej w różnych częściach Unii, wskazanych przez państwa członkowskie UE jako potrzebne do przemieszczania wojsk. Ponadto w wymogach wojskowych odzwierciedlenie znajdują ogólne parametry infrastruktury NATO, przekazane przez sekretarza generalnego NATO w maju 2018 r., co służy zapewnieniu spójności między odpowiednimi zestawami wymogów wojskowych będących podstawą działalności obu organizacji w tej dziedzinie.

B. Częściowa aktualizacja wymogów wojskowych

10. Dzięki zatwierdzeniu wymogów wojskowych ukończono analizę luk dotyczącą wojskowych i cywilnych wymogów w zakresie infrastruktury transportowej¹² (zob. pkt 17–21). Po zapoznaniu się z analizą luk Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa zwrócił się w dniu 8 maja 2019 r. do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych / Sztabu Wojskowego Unii Europejskiej o przedstawienie aktualizacji parametrów infrastruktury transportowej oraz danych geograficznych dotyczących wymogów wojskowych, z uwzględnieniem analizy luk. Sztab Wojskowy Unii Europejskiej przygotował projekty aktualizacji w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi UE, służbami Komisji i Europejską Agencją Obrony oraz, w stosownych przypadkach, w koordynacji z NATO na szczeblu personelu, mając na względzie zatwierdzenie przez Radę zaktualizowanych wymogów wojskowych do lata 2019 r. Po skontaktowaniu się z pracownikami NATO w ramach zorganizowanego dialogu NATO przekazało UE w dniu 22 marca 2019 r. zaktualizowane ogólne parametry infrastruktury.

III. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

11. Aby osiągnąć większą mobilność sił w UE i poza jej granicami, eliminowane są bariery infrastrukturalne. W tym kontekście jednym z głównych filarów planu działania jest zwiększenie efektów synergii między potrzebami obronnymi i transeuropejską siecią transportową.
12. W tej dziedzinie osiągnięto znaczne postępy od czasu przyjęcia planu działania, a wszystkie przewidziane do tej pory działania zostały zakończone.

A. Finansowanie infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania

13. W dniu 2 maja 2018 r. Komisja zaproponowała przeznaczenie na mobilność wojskową puli środków o wartości 6,5 mld EUR w ramach instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2021–2027 w celu sfinansowania cywilno-wojskowych projektów podwójnego zastosowania. Szczegółowe przepisy dotyczące finansowania infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania zostały zawarte w proponowanym rozporządzeniu¹³. W dniu 7 marca 2019 r. współustawodawcy osiągnęli porozumienie w sprawie proponowanego tekstu rozporządzenia dotyczącego instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2021–2027 z uwzględnieniem niezbędnych przepisów w zakresie finansowania projektów podwójnego zastosowania¹⁴, a od tego czasu

---

¹² Wspólny dokument roboczy służb, Wymogi wojskowe i transeuropejska sieć transportowa: analiza luk, {SWD(2019) 175 final}.

¹³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” i uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014, 6 czerwca 2018 r.

¹⁴ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” i uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 – sprawozdanie z postępów

proponowane rozporządzenie zostało zatwierdzone przez Radę i Parlament Europejski. Alokacje finansowe na instrument „Łącząc Europę” na lata 2021–2027 zostaną sfinalizowane w ramach negocjacji dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.

14. Zgodnie z propozycją instrument „Łącząc Europę” będzie miał również wkład w finansowanie projektów w dziedzinie infrastruktury transportowej, które służą lepszemu wypełnianiu wymogów wojskowych. Ten wkład UE umożliwi zatem państwom członkowskim tworzenie odcinków infrastruktury wykorzystywanych do celów transportu zarówno wojskowego, jak i cywilnego.

Wymogi wojskowe

15. Zatwierdzenie wymogów wojskowych przez Radę było punktem wyjścia dla prac w zakresie aspektów infrastruktury transportowej związanych z mobilnością wojskową (zob. pkt 6–9 powyżej).

Analiza luk

16. Kolejnym działaniem służącym finansowaniu projektów podwójnego zastosowania było rozpoznanie rozbieżności między wymogami wojskowymi i cywilnymi. W analizie luk przedstawiono porównanie norm infrastruktury wojskowej i zakresu geograficznego sieci wojskowej w ramach wymogów wojskowych, z jednej strony, i obecnych wymogów technicznych i zakresu geograficznego transeuropejskiej sieci transportowej, z drugiej strony, z uwzględnieniem zidentyfikowanych praktycznych środków łagodzących w obszarach, w których istnieją rozbieżności.
17. Analiza luk została przekazana Radzie w dniu 3 maja 2019 r. w formie wspólnego dokumentu roboczego służb¹⁵.
18. Ogólna ocena jest pozytywna: jeśli chodzi o wymogi dotyczące infrastruktury, uznaje się, że duża część norm wojskowych jest zasadniczo zgodna z wymogami dotyczącymi transeuropejskiej sieci transportowej; natomiast w odniesieniu do danych geograficznych (sieć wojskowa) 94 % infrastruktury uznanej za odpowiednią do celów wojskowych pokrywa się z zakresem geograficznym transeuropejskiej sieci transportowej. Ponadto określono praktyczne środki łagodzące w przypadku wystąpienia znaczących różnic między wymogami wojskowymi a wymogami dotyczącymi transeuropejskiej sieci transportowej.
19. Wyniki analizy luk mają dwie ważne konsekwencje. Po pierwsze dzięki rozpoznaniu zbieżności zasięgu sieci mobilności wojskowej oraz geograficznego zakresu transeuropejskiej sieci transportowej określono geograficzny zasięg projektów podwójnego zastosowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę” z puli środków przeznaczonych na mobilność wojskową, ponieważ kwalifikować się będą tylko projekty mieszczące się zarówno w geograficznej sieci mobilności wojskowej, jak i w transeuropejskiej sieci transportowej. Infrastruktura transportowa określona przez państwa członkowskie UE jako istotna z punktu widzenia mobilności wojskowej oraz transeuropejska sieć transportowa pokrywają się w 94 %, co świadczy o istnieniu synergii między transportem cywilnym i wojskowym.
20. Po drugie, jak wspomniano powyżej, Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, uwzględniając wyniki analizy luk, zwrócił się do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych/Sztabu Wojskowego Unii Europejskiej o aktualizację wymogów wojskowych, mając na względzie ich zatwierdzenie przez Radę do lata 2019 r. Oczekuje się, że aktualizacja ta spowoduje

---

w realizacji, Rada Unii Europejskiej, 2018/0228(COD), 13 marca 2019 r.,

<https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>

¹⁵ Zob. przypis 11 powyżej.

dalsze zniwelowanie różnic między wojskowymi i cywilnymi wymogami w zakresie infrastruktury transportowej, a także możliwych rozbieżności między wymogami wojskowymi a wymogami dotyczącymi podwójnego zastosowania (zob. poniżej). Po aktualizacji wymogów wojskowych przewidziana zostanie również analiza luk.

Wymogi dotyczące podwójnego zastosowania

21. W proponowanym rozporządzeniu dotyczącym instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2021–2027 przewiduje się, że Komisja przyjmie akt wykonawczy określający wyraźnie, w razie konieczności, wymogi dotyczące infrastruktury mające zastosowanie do niektórych kategorii działań infrastrukturalnych podwójnego zastosowania. Komisja włączy do tego procesu Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, państwa członkowskie UE i odpowiednie zainteresowane strony. Konsultacje z zainteresowanymi stronami rozpoczęły się w połowie kwietnia 2019 r.
22. Dzięki analizie luk stworzono podstawę dla określenia wymogów dotyczących podwójnego zastosowania, które mają zostać sporządzone do końca 2019 r., tak aby można je było przyjąć przed przyjęciem rozporządzenia dotyczącego instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2021–2027.

Seria projektów w dziedzinie podwójnego zastosowania

23. Gdy państwa członkowskie UE określą niezbędne modernizacje istniejącej infrastruktury i ewentualne nowe projekty infrastrukturalne oraz gdy zostaną określone wymogi dotyczące podwójnego zastosowania, Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych będą współdziałać z państwami członkowskimi UE i wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami na rzecz stworzenia orientacyjnej serii projektów w dziedzinie podwójnego zastosowania. Zostanie to zrealizowane do roku 2020.

B. Rewizja rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci transportowej

24. Komisja przewidziała przegląd rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci transportowej¹⁶, który powinien zostać zakończony w pierwszym półroczu 2020 r. W procesie przeglądu Komisja uwzględni niektóre wymogi wojskowe lub wymogi dotyczące podwójnego zastosowania.

C. System informacyjny TENtec

25. TENtec jest systemem informacyjnym Komisji służącym koordynowaniu i wspieraniu polityki w zakresie transeuropejskiej sieci transportowej.
26. Okazał się już bardzo przydatny do celów mobilności wojskowej, ponieważ umożliwił przekształcenie danych geograficznych określonych w wymogach wojskowych w format graficzny oraz stworzenie interaktywnej przeglądarki map mobilności wojskowej TENtec¹⁷. Dzięki tej przeglądarce można: w graficzny sposób analizować sieć mobilności wojskowej; przeprowadzać różne obliczenia w odniesieniu do długości sieci mobilności wojskowej i jej pokrywania się z transeuropejską siecią transportową; a także wspomagać połączenia transgraniczne.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

¹⁷ Interaktywna przeglądarka jest udostępniana z zachowaniem zasady ograniczonego dostępu po przesłaniu wiadomości na adres move-tentec@ec.europa.eu

27. Co więcej, system TENtec jest stale ulepszany: na przykład przewiduje się przeprowadzenie do lata 2019 r. aktualizacji parametrów technicznych TENtec, mając na względzie podstawowe aspekty mobilności wojskowej.

W planie działania przywołuje się wreszcie ewentualne powiązanie wojskowych i cywilnych baz danych. Konsultacje z odpowiednimi stronami na temat wykonalności tego działania rozpoczną się w 2020 r.

IV. TRANSPORT MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH

28. Kolejnym obszarem, w którym działania UE mogą zapewnić wartość dodaną, jest wojskowy transport towarów niebezpiecznych. Europejska Agencja Obrony, w ścisłej współpracy ze służbami Komisji, przeprowadziła badanie dotyczące istniejących przepisów mających zastosowanie do transportu towarów niebezpiecznych w sektorze wojskowym. Ustalenia z badania zostały przedstawione państwom członkowskim UE należącym do Europejskiej Agencji Obrony w kwietniu 2019 r. i zostaną poddane dalszej analizie.
29. W badaniu opisuje się krajowe ramy prawne, skupiając się na przeszkodach i ograniczeniach w przewozie towarów niebezpiecznych. Spisano krajowe procedury dotyczące wojskowego transportu towarów niebezpiecznych oraz stworzono kwestionariusz, który rozesłano do państw członkowskich UE w dniu 8 października 2018 r.
30. Ponadto UE i NATO, w ramach zorganizowanego dialogu UE–NATO na temat mobilności wojskowej, przeanalizowały możliwości synergii w swoich odpowiednich działaniach związanych z transportem towarów niebezpiecznych. W tym kontekście udostępnienie UE odpowiedniego porozumienia standaryzacyjnego NATO oraz innych dokumentów referencyjnych ułatwi dostosowanie ich działań w transporcie towarów niebezpiecznych oraz w innych dziedzinach związanych z mobilnością wojskową.
31. Służby Komisji analizują różne warianty mogące ułatwić transport towarów niebezpiecznych, a tym samym poprawić mobilność wojskową. Wyniki analizy zostaną uwzględnione przy dalszym opracowywaniu odpowiednich programów i inicjatyw UE, między innymi w kontekście Europejskiej Agencji Obrony. Ponadto wyniki badania Europejskiej Agencji Obrony, które zostaną ogłoszone do lata 2019 r., pomogą ocenić wykonalność i potrzebę realizacji dalszych działań na poziomie UE zgodnie z planem działania.
32. Działania związane z transportem towarów niebezpiecznych są opracowywane w ramach ścisłej współpracy Europejskiej Agencji Obrony, służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych / Sztabu Wojskowego Unii Europejskiej. Regularne informacje są przekazywane do Komitetu ds. Transportu Towarów Niebezpiecznych, składającego się z ekspertów cywilnych¹⁸.

V. CŁA I PODATEK OD WARTOŚCI DODANEJ

A. Cła

---

¹⁸ Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

33. W planie działania wskazano również szczegółowe działania mające na celu usprawnienie i uproszczenie formalności celnych dotyczących transgranicznych przemieszczeń wojskowych przy jednoczesnym zapewnieniu efektów synergii z działaniami NATO. Obecne prawo celne w UE, obowiązujące od maja 2016 r., przewiduje możliwość użycia formularza 302 – specjalnego formularza celnego stworzonego przez NATO – jedynie na potrzeby procedur celnych zgłoszenia tranzytowego. Przepisy te można zmienić w celu rozszerzenia formularza 302 na niektóre procedury celne inne niż tranzyt, na przykład przywóz i wywóz (w tym ostatnim przypadku na zasadzie tymczasowości).
34. Jednocześnie stworzenie unijnego formularza 302 może usprawnić transgraniczne przemieszczenia wojskowe poza ramami NATO. Formularz ten mógłby być również stosowany przez państwa członkowskie UE nienależące do NATO. Dzięki jak największemu dostosowaniu formularza NATO 302 i unijnego formularza 302 w celu stosowania identycznych formularzy odnośne procesy celne mogą zostać usprawnione w całej UE, co może doprowadzić też do jednolitego traktowania przemieszczeń wojskowych przez organy celne we wszystkich państwach członkowskich UE.
35. Państwa członkowskie UE wykazały szerokie poparcie na poziomie technicznym dla projektów zmian prawnych niezbędnych do uproszczenia formalności celnych związanych z transgranicznymi przemieszczeniami wojskowymi oraz do wprowadzenia unijnego formularza 302. Europejska Agencja Obrony pomogła opracować wzór unijnego formularza 302 w ramach swojego doraźnego programu dotyczącego cel oraz udostępniła ten formularz NATO. Pełne ujednolicenie formularza 302 stosowanego przez NATO i UE zależy od dokonanej przez NATO oceny zmienionego formularza 302. Podstawa prawna stosowania unijnego formularza 302 zostanie stworzona przez włączenie wzoru tego formularza do prawa celnego UE.
36. Te zmiany prawne wymagają kilku zmian w dwóch rozporządzeniach Komisji: akcie delegowanym¹⁹ i akcie wykonawczym²⁰ do unijnego kodeksu celnego²¹. Komisja powinna przyjąć projekty zmian aktu delegowanego²² jesienią 2019 r., a projekt zmiany aktu wykonawczego²³ – najwcześniej na początku roku 2020.

B. Podatek od wartości dodanej

37. Innym ważnym zadaniem zrealizowanym przez Komisję jest przyjęcie, w dniu 24 kwietnia 2019 r., wniosku dotyczącego zmian w zakresie traktowania unijnych działań obronnych pod kątem podatku od wartości dodanej oraz podatku akcyzowego²⁴. Biorąc pod uwagę, że dostawy dla sił zbrojnych uczestniczących w działaniach obronnych NATO poza krajem macierzystym mogą już podlegać zwolnieniom, celem wniosku jest zapewnienie równego traktowania działań obronnych w ramach NATO oraz w ramach UE przez zwolnienie dostaw

---

¹⁹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

²⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 558).

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (wersja przekształcona) (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

²² Zob. przypis 18 powyżej.

²³ Zob. przypis 19 powyżej.

²⁴ COM(2019)192/F1 – Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz dyrektywę 2008/118/WE w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego w odniesieniu do działań obronnych w ramach Unii.

dla sił zbrojnych z podatku od wartości dodanej i podatku akcyzowego, w przypadku gdy siły te są rozmieszczane poza państwem członkowskim, z którego pochodzą, i biorą udział w działaniach obronnych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Dzięki ujednoliceniu podejścia do opodatkowania pośredniego w obu rodzajach działań obronnych inicjatywa potwierdza rosnące znaczenie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz mobilności wojskowej.

38. Wniosek został przedstawiony działającej w Radzie Grupie Roboczej do Spraw Podatkowych w dniu 16 maja 2019 r. Dyskusje będą kontynuowane w ramach fińskiej prezydencji Rady UE. Komisja oczekuje jak najszybszego przyjęcia wniosku przez Radę.

VI. ZEZWOLENIE NA RUCH TRANSGRANICZNY

39. Działania w tym obszarze były dopracowywane w Europejskiej Agencji Obrony, zwłaszcza w ramach programu na rzecz optymalizacji europejskich procedur udzielania zezwoleń na ruch transgraniczny (ang. „Optimising Cross-Border Movement Permission procedures in Europe”), projektu unijnego multimodalnego węzła transportowego oraz porozumienia technicznego w sprawie zezwoleń dyplomatycznych w transporcie lotniczym. 23 państwa członkowskie UE przystąpiły do programu Europejskiej Agencji Obrony „Optimising Cross-Border Movement Permission procedures in Europe”, podpisanego przy okazji posiedzenia Rady Sterującej Europejskiej Agencji Obrony w dniu 14 maja 2019 r. Dzięki harmonizacji i uproszczeniu procedur transgranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu naziemnego i lotniczego w połączeniu z procedurami zezwolenia dyplomatycznego, program ten zwiększy i ułatwi możliwości przemieszczeń wojskowych państw członkowskich UE związane z operacjami, ćwiczeniami i codziennymi działaniami.
40. Uzupełnienie tych działań stanowił projekt unijnego multimodalnego węzła transportowego, stworzony w 2013 r., który przyczynił się do utworzenia geograficznej sieci ułatwiającej przemieszczenie wojsk. W projekcie uczestniczy teraz 14 państw członkowskich UE. Obecnie w ramach projektu unijnego multimodalnego węzła transportowego podpisane ma być porozumienie techniczne w sprawie przekraczania granic i przemieszczania naziemnego. Jeżeli chodzi o porozumienie techniczne w sprawie zezwoleń dyplomatycznych, to przewiduje ono wstępne zatwierdzanie zezwolenia dyplomatycznego w transporcie lotniczym. Porozumienie, które wprowadzono w 2012 r., zostało dotychczas podpisane przez 20 państw członkowskich UE. Wyniki projektu dotyczącego unijnego multimodalnego węzła transportowego oraz porozumienia w sprawie zezwoleń dyplomatycznych będą miały dalszy wpływ na działania realizowane w ramach programu w zakresie zezwolenia na ruch transgraniczny.

VII. INNE KWESTIE

41. W planie działania wskazano ponadto niektóre aspekty prawne, na przykład możliwy wpływ unijnej umowy dotyczącej statusu sił zbrojnych na mobilność wojskową. Unijna umowa dotycząca statusu sił zbrojnych została podpisana w 2003 r., a weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2019 r.²⁵, po zakończeniu procesu jej ratyfikacji przez Irlandię. Umowa dotyczy

---

²⁵ Umowa między państwami członkowskimi Unii Europejskiej w sprawie statusu personelu wojskowego i cywilnego oddelegowanego do instytucji Unii Europejskiej, statusu sztabów i wojsk, które mogą być przekazane do dyspozycji Unii Europejskiej w kontekście przygotowania i wykonania zadań, o których mowa w art. 17 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, w tym ćwiczeń, oraz statusu personelu wojskowego i cywilnego

statusu personelu wojskowego i cywilnego oddelegowanego do instytucji UE oraz statusu sztabów i wojsk, które mogą być przekazane do dyspozycji UE w kontekście przygotowania i wykonania zadań, o których mowa w art. 42 TUE, w tym ćwiczeń.

42. Europejska Agencja Obrony przeprowadziła badanie mające na celu opisanie krajowych ram prawnych, z naciskiem na zastrzeżenia i ograniczenia w zakresie przemieszczania oraz na krajową interpretację międzynarodowych instrumentów i procedur. Wyniki tego badania zostaną wykorzystane do dalszych prac służb Komisji i Europejskiej Agencji Obrony.
43. Ponadto w planie działania uznano, że istotne jest uwzględnianie mobilności wojskowej w kontekście innych kwestii przekrojowych, takich jak przeciwdziałanie zagrożeniom hybrydowym. W trakcie realizacji 22 działań wspólnych ram dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym²⁶ dwa działania uznano za istotne w kontekście mobilności wojskowej: działanie 3 – Komunikacja strategiczna oraz działanie 7 – Ochrona krytycznej infrastruktury transportowej. Trwa realizacja obu działań, a bezpośrednie znaczenie dla mobilności wojskowej można ustalić przy okazji ewentualnej przyszłej rewizji wspólnych ram w celu przeanalizowania potencjalnych zagrożeń w tych dwóch dziedzinach.

VIII. WNIOSKI I PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

44. Od czasu uruchomienia planu działania osiągnięto znaczne i wymierne postępy we wszystkich obszarach oraz opracowano ważne dokumenty, mianowicie wymogi wojskowe, analizę luk oraz wniosek dotyczący zmian w zakresie podatku od wartości dodanej. Ponadto wymiernym osiągnięciem jest podpisanie przez 23 państwa członkowskie UE programu Europejskiej Agencji Obrony w zakresie europejskich procedur udzielania zezwoleń na ruch transgraniczny. Znaczne postępy osiągnięto też w takich obszarach jak cła i transport towarów niebezpiecznych.
45. Postępy te nie byłyby możliwe bez zaangażowania całych administracji rządowych państw członkowskich UE, przy jednoczesnym poszanowaniu ich suwerenności i procesów decyzyjnych, a także bez ścisłej i stałej współpracy służb Komisji, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, w tym Sztabu Wojskowego UE, oraz Europejskiej Agencji Obrony. Współpracę w zakresie mobilności wojskowej będzie dodatkowo wzmacniał zorganizowany dialog między UE a NATO. Komisja i Wysoki Przedstawiciel z zadowoleniem przyjmują przyjęte podejście oraz zobowiązują się do utrzymania sposobu i tempa tych prac.
46. Następne sprawozdanie z postępów w realizacji zostanie przedstawione do końca lata 2020 r.

---

państw członkowskich przekazanego do dyspozycji Unii Europejskiej w tym kontekście (unijna umowa SOFA) (Dz.U. C 321 z 31.12.2003 s. 6).

²⁶ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady: Wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym – odpowiedź Unii Europejskiej {JOIN/2016/018 final}.